

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Θεωρία σελ. 235
A2. Θεωρία σελ. 246
A3. Θεωρία σελ. 241
A4. Λ, Σ, Σ, Λ, Σ.

ΘΕΜΑ Β

B1. $z = 1 - \frac{1}{z} \Leftrightarrow z^2 - z + 1 = 0 \Leftrightarrow z_1 = \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i, z_2 = \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i$ με $|z_1| = |z_2| = 1$.

B2. Είναι $(AB) = |z_1 - z_2| = \dots = \sqrt{3}$,

$$(B\Gamma) = |z_2 - z_3| = \dots = \sqrt{3}$$

$$(\Gamma A) = |z_3 - z_1| = \dots = \sqrt{3}.$$

B3. Είναι $u_1 = 2(z_1 z_2 - i) = 2(1 - i)$ και

$$u_2 = 2(z_1 z_2 + i) = \dots = 2(1 + i).$$

Τότε :

$$|(w - u_1)|^2 + |w^2 + u_2^2 - 2wu_2| = |w - u_1|^2 + |w - u_2|^2 =$$

$$= (w - u_1)(\bar{w} - \bar{u}_1) + (w - u_2)(\bar{w} - \bar{u}_2) =$$

$$= 2w\bar{w} - w(\bar{u}_1 + \bar{u}_2) - \bar{w}(u_1 + u_2) =$$

$$= 2w\bar{w} - 4w - 4\bar{w} + 16 = 2(w\bar{w} - 2w - 2\bar{w}) + 16 = 16$$

γιατί :

$$|w - 2|^2 = 4 \Leftrightarrow (w - 2)(\bar{w} - 2) = 4 \Leftrightarrow w\bar{w} - 2w - 2\bar{w} = 0$$

β τρόπος. Εφαρμογή Πυθαγορείου θεωρήματος (βλέπε σχήμα).

B4. Είναι

$$|w_1 - 2| = 2 \Leftrightarrow (w_1 - 2)(\bar{w}_1 - 2) = 4 \Leftrightarrow (w_1 - 2)(\bar{w}_1 - 2) = 4 \Leftrightarrow \frac{\bar{w}_1 - 2}{4} = \frac{1}{w_1 - 2}.$$

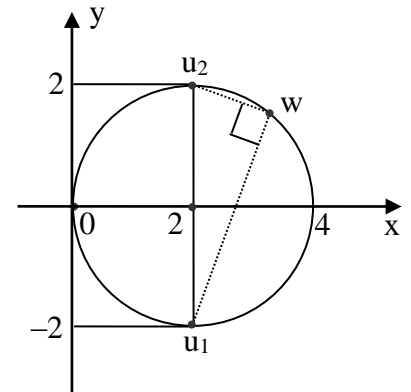
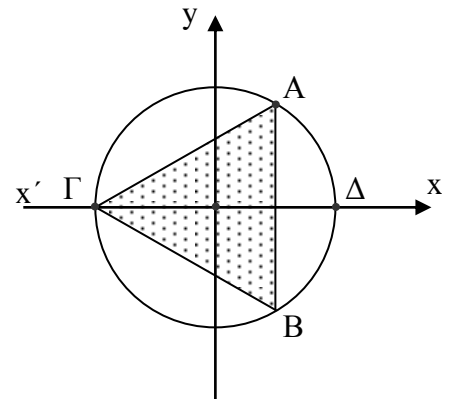
$$\text{Όμοια } \frac{\bar{w}_2 - 2}{4} = \frac{1}{w_2 - 2}, \frac{\bar{w}_3 - 2}{4} = \frac{1}{w_3 - 2}, \frac{\bar{w}_4 - 2}{4} = \frac{1}{w_4 - 2}.$$

Άρα:

$$\left| \frac{1}{w_1 - 2} + \frac{1}{w_2 - 2} + \frac{1}{w_3 - 2} + \frac{1}{w_4 - 2} \right| = \left| \frac{\bar{w}_1 - 2}{4} + \frac{\bar{w}_2 - 2}{4} + \frac{\bar{w}_3 - 2}{4} + \frac{\bar{w}_4 - 2}{4} \right| =$$

$$\left| \frac{\bar{w}_1 + \bar{w}_2 + \bar{w}_3 + \bar{w}_4 - 8}{4} \right| = \left| \frac{\bar{w}_1 + \bar{w}_2 + \bar{w}_3 + \bar{w}_4}{4} - 2 \right|$$

$$\left| \frac{\bar{w}_1 + \bar{w}_2 + \bar{w}_3 + \bar{w}_4}{4} - 2 \right| = \left| \frac{w_1 + w_2 + w_3 + w_4}{4} - 2 \right|$$

ΘΕΜΑ Γ**Λύση**

- Μετατροπή του ολοκληρώματος $\int_0^1 \frac{f(xt)}{\sqrt{t^2 + \frac{1}{x^2}}} dt$.

θέτουμε $u=xt$, οπότε:

$$u = xt \Leftrightarrow t = \frac{u}{x}, \text{ οπότε } dt = \frac{1}{x} du. \text{ Για } t=0, u=0 \text{ και για } t=1, u=x.$$

$$\text{Άρα } \int_0^1 \frac{f(xt)}{\sqrt{\frac{(xt)^2 + 1}{x^2}}} dx = \int_0^1 |x| \frac{f(xt)}{\sqrt{(xt)^2 + 1}} dx = - \int_0^x \frac{f(u)}{\sqrt{u^2 + 1}} \cdot \frac{1}{x} du = - \int_0^x \frac{f(u)}{\sqrt{u^2 + 1}} du.$$

$$\text{Άρα : } f(x) = -1 - \int_0^x \frac{f(u)}{\sqrt{u^2 + 1}} du, \text{ για } x < 0.$$

Γ1.**α)**Υπολογισμός του $f(0)$.

$$\left\{ \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)+1}{x} = 1 \\ \lim_{x \rightarrow 0^+} x = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left(\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)+1}{x} \cdot x \right) = 1 \cdot 0 = 0, \text{ άρα } \lim_{x \rightarrow 0^+} (f(x)+1) = 1, \text{ οπότε}$$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -1$. Επομένως $f(0) = -1$, αφού f συνεχής στο 0.

β. τρόπος Θέτουμε $g(x) = \frac{f(x)+1}{x}$, οπότε $\lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = 1, f(x) = xg(x) - 1 \Rightarrow$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (xg(x) - 1) = -1$. Επομένως $f(0) = -1$, αφού f συνεχής στο 0.

Υπολογισμός του $f'(0)$.

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)+1}{x} = 1 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{- \int_0^x \frac{f(u)}{\sqrt{u^2 + 1}} \cdot du}{x} \stackrel{(0/0)}{=} - \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\left(\int_0^x \frac{f(u)}{\sqrt{u^2 + 1}} \cdot du \right)'}{(x)'} =$$

$$= - \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{f(x)}{\sqrt{x^2 + 1}}}{1} = - \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{\sqrt{x^2 + 1}} = -f(0) = 1$$

Άρα $f'(0) = 1$

(β)

Για $x \in (0, +\infty)$ έχουμε $f(x) = -f'(x) \cdot \sqrt{x^2 + 1} \Leftrightarrow f(x) + f'(x) \cdot \sqrt{x^2 + 1} = 0$.

Για $x \in (-\infty, 0)$ έχουμε $f(x) = -1 - \int_0^x \frac{f(u)}{\sqrt{u^2 + 1}} \cdot du$. Άρα

$$f'(x) = - \frac{f(x)}{\sqrt{x^2 + 1}} \Leftrightarrow f'(x) \sqrt{x^2 + 1} + f(x) = 0.$$

Η σχέση $f'(x) \cdot \sqrt{x^2+1} + f(x) = 0$ για $x=0$ γίνεται $f'(0) \cdot \sqrt{0^2+1} + f(0) = 0$ η οποία ισχύει.

Άρα: $f'(x) \cdot \sqrt{x^2+1} + f(x) = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

$$\begin{aligned} \Gamma 2. \text{ Είναι } g'(x) &= \dots = \left[\frac{f(x)}{x - \sqrt{x^2+1}} \right]' = \frac{f'(x)(x - \sqrt{x^2+1}) - f(x) \left(1 - \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} \right)}{(x - \sqrt{x^2+1})^2} = \\ &= \frac{-(f'(x)\sqrt{x^2+1} + f(x)) + x \frac{f'(x)\sqrt{x^2+1} + f(x)}{\sqrt{x^2+1}}}{(x - \sqrt{x^2+1})^2} = 0 \end{aligned}$$

Επομένως η g είναι σταθερή, δηλ. $\frac{f(x)}{x - \sqrt{x^2+1}} = c, c \in \mathbb{R}$.

Για $x=0$: $\frac{f(0)}{-1} = c \Leftrightarrow c=1$. Τότε $f(x) = x - \sqrt{x^2+1}, x \in \mathbb{R}$.

$$\Gamma 3. f'(x) = 1 - \frac{x}{\sqrt{x^2+1}}, \quad (f'(x))' = f''(x) = -\frac{1}{(x^2+1)\sqrt{x^2+1}} < 0, \text{ οπότε η } f' \text{ είναι}$$

γνησίως φθίνουσα και επειδή είναι και συνεχής θα ισχύει:

$$f'(\mathbb{R}) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x), \lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x) \right).$$

Είναι:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} \right) = 0 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 - \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} \right) = 2.$$

Επομένως $f'(\mathbb{R}) = (0, 2)$. Η $y=0$ ασύμπτωτη στο $+\infty$ και η $y=2$ ασύμπτωτη στο $-\infty$.

$\Gamma 4.$ (α). Αν $\alpha = \beta$, τότε η $|f(\alpha) - f(\beta)| \leq 2|\alpha - \beta|$ προφανώς ισχύει.

(β). Αν $\alpha < \beta$, σύμφωνα με το Θ.Μ.Τ. στο $[\alpha, \beta]$ θα υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ με

$$\begin{aligned} \frac{f(\alpha) - f(\beta)}{\alpha - \beta} &= f'(\xi), \quad \text{οπότε} \quad \left| \frac{f(\alpha) - f(\beta)}{\alpha - \beta} \right| = |f'(\xi)| = \left| 1 - \frac{\xi}{\sqrt{\xi^2+1}} \right| \leq 1 + \left| \frac{\xi}{\sqrt{\xi^2+1}} \right| = \\ &= 1 + \frac{\sqrt{\xi^2}}{\sqrt{\xi^2+1}} \leq 1 + \frac{\sqrt{\xi^2+1}}{\sqrt{\xi^2+1}} = 2. \text{ Άρα } \left| \frac{f(\alpha) - f(\beta)}{\alpha - \beta} \right| \leq 2 \Leftrightarrow |f(\alpha) - f(\beta)| \leq 2|\alpha - \beta|. \end{aligned}$$

$$\text{β. τρόπος: } 0 < f'(\xi) < 2 \Leftrightarrow 0 < \frac{f(\alpha) - f(\beta)}{\alpha - \beta} < 2, \text{ άρα } \left| \frac{f(\alpha) - f(\beta)}{\alpha - \beta} \right| < 2, \text{ κ.λ.π.}$$

ΘΕΜΑ Δ

Είναι $\lim_{x \rightarrow 2} g(x) = 0$ και επειδή g συνεχής στο 2 θα έχουμε $\lim_{x \rightarrow 2} g(x) = g(2)$. Άρα $g(2) = 0$.

Επίσης $g(x) \geq 0$ άρα $g(x) \geq g(2)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, οπότε από Θ. Fermat $g'(2) = 0$.

$\Delta 1.$ Η συνάρτηση $\varphi(t) = \frac{1}{t-1}$ είναι συνεχής και ορίζεται για κάθε $t \in (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$.

Επειδή $2 \in (1, +\infty)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ θα ισχύει $f(x) \in (1, +\infty)$, επομένως για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $f(x) > 1$.

Δ2. Έχουμε: $t > 1 \Leftrightarrow t - 1 > 0 \Leftrightarrow \frac{1}{t - 1} > 0$.

Είναι $\int_2^{f(x)} \frac{1}{t - 1} dt = [\ln(t - 1)]_2^{f(x)} = \ln(f(x) - 1)$, οπότε

$$\int_2^{f(x)} \frac{1}{t - 1} dt = x - 2 + g(x) \Leftrightarrow \ln(f(x) - 1) = x - 2 + g(x) \Leftrightarrow f(x) = 1 + e^{x - 2 + g(x)},$$

οπότε $f(2) = 1 + e^{2 - 2 + g(2)} = 1 + e^0 = 2$.

β. τρόπος υπολογισμού της τιμής $f(2)$.

Από τη σχέση $\int_2^{f(x)} \frac{1}{t - 1} dt = x - 2 + g(x)$ για $x = 2$ παίρνουμε $\int_2^{f(2)} \frac{1}{t - 1} dt = 0$.

Επειδή $\frac{1}{t - 1} > 0$, αν $f(2) > 2$, τότε $\int_2^{f(2)} \frac{1}{t - 1} dt > 0$ άτοπο.

Αν $f(2) < 2$, τότε πάλι οδηγούμαστε σε άτοπο. Άρα $f(2) = 2$

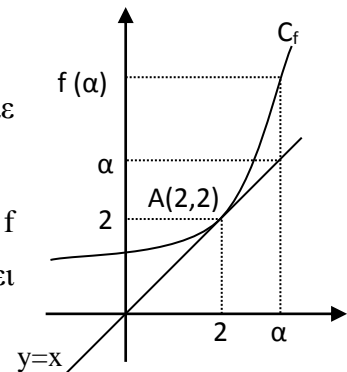
Εξίσωση εφαπτομένης στο $A(2, 2)$: $y - f(2) = f'(2)(x - 2)$

Από τη σχέση $f'(x) = (f(x) - 1)(1 + g'(x))$ για $x = 2$ παίρνουμε $f'(2) = (f(2) - 1)(1 + g'(2))$. Άρα $f'(2) = 1$. Επομένως η εφαπτομένη της C_f στο $A(2, f(2))$, δηλ. στο $(2, 2)$ είναι η $y = x$.

Δ3. Θεωρούμε τη συνάρτηση $H(x) = \int_a^x f(t) dt - x + f(x)$, $x \in \mathbb{R}$.

Είναι $H(2) = \int_a^2 f(t) dt - 2 + f(2) = -\int_2^a f(t) dt < 0$, γιατί έχουμε $f(t) > 1$.

Επίσης $H(\alpha) = \int_a^\alpha f(t) dt - \alpha + f(\alpha) = f(\alpha) - \alpha > 0$, αφού η f στρέφει τα κοίλα άνω. Επομένως από το Θ. Bolzano προκύπτει ότι υπάρχει $x_0 \in (2, \alpha)$ τέτοιο ώστε $H(x_0) = 0$.

Δ4. (α). Για $g(x) = 0$ η (2) δίνει $f(x) = 1 + e^{x-2}$.

(β). Επομένως $h(x) = \sin x \cdot e^x$.

Είναι $h(x) \leq 0$ στο $\left[\frac{\pi}{2}, \pi\right]$, οπότε, αν E το ζητούμενο εμβαδόν, τότε:

$$E = -\int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} h(x) dx = -\int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \sin x \cdot e^x dx$$

Με ολοκλήρωση κατά παράγοντες βρίσκουμε ότι $E = \frac{e^\pi + e^{\frac{\pi}{2}}}{2}$